

skozi celo leto kotajo. Sicer je pa navadni čas telečjega kotanja od meseca oktobra do konec marca. Telice se pusté navadno nekaj prej, da storijo, kakor krave. Redkokdaj se tele tako dolgo pri stari kravi pušča, da zamore že kaj trde hrane k sebi vzeti. Tako se ravna le s telicami, ki niso za mlečne krave v mlekarijah namenjene, kajti v obče to ni ekonomično. Drugi puščajo mlado tele 7—10 dni pri materi sesati in ga potem iz roke izredijo. Največ jih je pa, ki tele brž, ko se je izkotalo, začnejo napajati. Iz početka dobiva tele vsak dan po dvakrat, kolikor ga hoče, novo molzenega mleka, ki se po 4—6 tednih s sladkim posnetim mlekom nadomesti. Vendar mora pa ta prestop počasno se goditi tako, da se vedno nekaj posnetega mleka novo namolzenemu prilije.

Primerno je posneto mleko brž po posne-manju zvariti, da delj časa sladko ostane, kar se lahko tako zgodi, da se posoda s posnetim mlekom v večjo z vrelo vodo napolnjeno posodo postavlja. Nekateri posneto mleko varijo in ga tako celi teden dolgo sladkega obdržijo.

Posestnik velike mlekarije, ki mleko skozi teden dni namolzeno prodaja, nedeljsko mleko pa za svoje potrebe obrne, to mleko v ponedeljek zvari in od njega vsak dan odločen del teletom daje. Navadno je to mleko za cel teden zadosti, ko bi pa to ne seglo, dobiva vsako tele po dva litra novo namolzenega mleka, katerima se 1 liter vode prilije. Nekateri napajajo v prvih 2—3 tednih po trikrat na dan, drugi le po dvakrat.

Z drugo pičo se mora kolikor mogoče kmalu početi. Iz prva se sme seveda le malo pridjati. Mnogi dajejo to še predno je tele mesec dni staro, med tem ko drugi pred 6. ali 7. tednom tega ne pustijo. Kot primerne piče se smatrajo laneno seme, lanena prga, jedna ali druga umetno narejena telečja piča, katere se na Angleškem pogosto po fabriško napravljajo, dalje slad, grah, bob, ječmenova moka itd. Vse te piče se pa teletom pokladajo v podobi pijače in se ne morejo nikdar dosti kuhati in z vodo stanjševati. Pokladajo se pa živinčetom le z mlekom pomešane in s početka z veliko previdnostjo, čim starejše tele postaja, tim več mleka se mu odteguje, in druge piče pridevlje.

Nekoliko čistega, sladkega sena mora vedno tako pred teletom biti, da more do njega brž, ko ga živinče more zavživati.

Telečji hlevi se morajo pravilno vsak dan in skrbno snažiti; suha in mehka nastelj se jim mora nastiljati, teleta se morajo zadostno gibati in se jim za čisti zrak v obilni meri skrbeti. Prepiha se morajo živalice skrbno varovati. S šestim mesecem ali pa še nekaj poprej se teleta od mleka popolnoma odstavijo in rezano seno, otrobi, lanena prga in druga dobra

piča, včasih nekoliko repe se jim odslej za naprej poklada. Repa se mora nakrhljati ali zrezati.

Teletom mlado travo dajati je nevarno; če se pa vendar le daje, se ji pa mora 0.5—1 kilo lanene prge pridjati, v prvih tednih ne sme jim je manjkati, dokler da se živinčeta trave privadijo. Navadno se smatra za krivo in napačno, teleta pod 6 tedni na pašo zaganjati in vsa teleta, ki ne rastejo krepko, ostajajo v hlevu. Ako se pa morajo na pašo spuščati tako jih je treba o vročem dnevnem času več ur v hlevu zadrževati in jih tukaj s krepilno pičo, senom, laneno prgo, moko otrobi itd. hraniti. Da se teletom te postranske klaje tudi ne polaga veliko, vendar pa prinaša vsakokrat veliko dobička.

Premišljena in obilna klaja vzreja vedno najboljše živali; vendar pa tudi najboljša in najskrbnejša strežba ne bode v stanu iz slabotnih živinčet kaj prida vzrediti.

Skušeni živinorejec priporoča sledečo hrano: Novo molzeno mleko v prvih 13 dneh, posneto mleko s kuhano laneno moko lanenega semena do tretjega meseca, nekoliko sena, otrobi in lanena prga, ko že sama jedó, tako se teleta po mojih skušnjah najbolje vzrejajo. S četrtem mesecem mleko odpade in daje se jim pijača iz lanene prge, seno, lanena prga in ječmenova moka noter do sedmega meseca in potem čvrsta paša brez postranske hrane.

Sejmovi. Due 15. febuvarija v Račah, Sevnici, Ponikvi, Brežicah in v Žalcu; dne 16. febr. v Bučah, pri sv. Miklavžu, na Podplatu in pa v Vidmu.

Dopisi.

Iz Dunaja. (Izredna promocija.) Svečanost kakor je le redka na višjih šolah, — promocija g. Mat. Murka za doktorja modroslovja, — izvršila se je dne 8. t. m. jako sijajno. Vdeležilo se je svečanosti toliko znancev in prijateljev g. doktorja, da je bila dvorana natlačena in so morali oni, ki so pozneje prišli, ostati v prvi sobani. Tudi slov. državni poslanci so bili prišli. Ko je dekan filozofične fakultete v kratkih besedah razložil, kaj da sedanja promocija pomeni, imel je gosp. Murko slavnostno razpravo o rabi tujih besed. Razprava je zanimiva in se bo natisnila, utegne tudi marsikomu prav priti. Za tem pa je rektor vseučilišča dr. Čížman svoje veselje izrekel nad tem, da ima priložnost marljivosti in vztrajnosti podeliti zasluženemu plačilo in promotor prof. dr. Neumayer je sedaj izvršil promoviranje in g. doktorja vzel v prisego. Vladni zastopnik Kučera podari pa mu v imenu svitlega cesarja lep prstan z briljantom. Dr. Murko se je h koncu zahvalil in svečanost se je s tem dovršila. V

torek večer mu je „Slovenija“ priredila zabavni večer; slovenski drž. poslanci, dijaki in veliko drugih se ga je vdeležilo.

Iz Braslovč. (Ustanovljenje p. družnice.) V nedeljo dne 31. januarja bil je v Braslovčah pri „Blažetu“ pogovor o ustanovitvi podružnice sv. Cirila in Metoda. Sklenilo se je, da se podružnica ustanovi in dotična prošnja na slavno ministerstvo odpošlje, kar se je drugi dan hitro zgodilo. Udov oglasilo se je nad sedemdeset, med temi 8 ustanovnikov in sicer gg.: F. J. Bohinec, dekan; Radoslav Hribernik, kaplan; Anton Vovšek, usnar; Ant. Plaskan, trgovec; gdč. Ana Cene, zasebnica; vsi iz Braslovč; nadalje Josip Lipold, veleposesnik; Anton Goričar, c. kr. poštar iz Mozirja in Ivan Gabršek, okr. tajnik iz Vranskega. Gospod Ivan Prislán, kolar v Braslovčah, daroval je novemu društvu prav lepo podobo sv. Cirila in Metoda. V osnovalni odbor bili so voljeni sledeči gg.: F. J. Bohinec, predsednikom; Josip Lipold, namestnikom; Radoslav Hribernik, tajnikom; Franjo Rojnik, namestnikom; Ivan Vrankovič, blagajnikom in France Prislán, namestnikom. Tedaj se bo ustanovila vsaj v Braslovčah „Podružnica sv. Cirila in Metoda“, kar bo tudi nekaj, toraj smemo klicati: Vivat, crescat, floreat!

Iz občine Marija Gradec pri Laškem trgu. (O krajnem šolskem svetu.) Od jeseni leta 1884 imamo enorazredno šolo pri sv. Miklavžu nad Laškim. Ker je v to šolo le občina Marija-Gradec vsolana, je tedaj sploh le ta vse stavbene in druge stroške trpela in jih bode tudi odslej vedno sama trpeti morala. Prej ko je bila šola dogotovljena, je naša občina nad sedem tisoč za njo štela. Vse to so darežljivi občani radi storili, ker so prevideli, da je šole tamo v resnici potreba. Ali čudno, pa vendar resnica je, da tamošnji krajni šolski svet v slovenski občini nemško uraduje, da ima nemški uradni pečat, akoravno so udje sami Slovenci. Kdo je tega kriv? Več ali manj vsak ud krajnega šolskega sveta. Načelnik, sicer naroden mož in ob evem tudi občinski odbornik, se večkrat pritožuje, da dojdejo od okrajnega šolskega sveta sami nemški dopisi, kojih on ne razume, ali tega pa ne pomisli, da se bode to tako dolgo godilo, dokler bode on le nemško odgovarjal in nemški pečat pritiskal. Če je to uradovanje po volji ali proti volji načelnika in svetovalecev, tega mi ne vemo, najbrž pa še ni prišlo v nobeni seji do pogovora o tej zadevi, kar ni nikakor hvalevredno, tem manj, ker stoji šola v slovenski, narodni občini postavljena in vzdrževana z denarji slovenskega kmeta ne pa z denarji nemškega šulvereina. Upamo in želimo tedaj, da si bode slavni krajni šolski svet pri sv. Miklavžu to zapomnil in takoj pri prvi seji sklenil, da hoče odslej le

slovensko uradovati, da si hoče tudi uradni pečat s slovenskim napisom kupiti, da ne bode pred svetom svoji materni občini sramote delal.

Iz Velenja. (Občinska volitev.) Dne 6. t. m. imeli smo volitvo za občinski odbor. Voljeni so večjidel sami narodnjaki; le iz usmiljenja do nasprotne stranke so zbrani trije tržani, ki bi radi Nemci bili in ti so Joža Virth, Janez Rak in Gašper Skaza. Po volitvi župana hočem Vam o teh volitvah obširneje poročati. Jaz imam nado, da bomo tudi župana izvolili iz naše narodne stranke.

Od sv. Jurja na Ščavnici. (Kaj je z našo obč. volitvo?) „Urad nam pokaže moža“, pravi stara prislovica, o resničnosti teh besed se je že marsikdo prepričal, tako tudi občina pri sv. Jurju na Ščavnici. Pred tremi leti je ona z velikim zaupanjem volila znanega rodoljuba za obč. predstojnika, moža, kateremu je Bog podaril dušnih zmožnosti, torej pa bi lahko uspešno delal v prid in blagor občine. Isto tako je bil tudi voljen takrat za načelnika v Gornjeradgorskem okrajnem zastopu. Da smo se v njegovi osebi nekaj zmotili vemo po preteku treh let dovolj, ker „urad“ ga je pokazal, kaj in kakov da je. Kar se tiče okrajnega gornjeradgorskega zastopa, to naj kdo drug objavi, tudi srenjskih zadev ne bom na široko razkladal, dovolj bodi to, če povem, da je marsikaj zanemarjajoč ali opuščajoč srenji na škodo, temu dokaz so slaba pota in ceste, na primer po vasi Biserjane, in med tem, ko druge občine po fari imajo že nove predstojnike, naš pa se nič za to ne zmeni, kakor bi na smoli sedel in nikdo ne vé, kedaj da bomo imeli volitve v obč. odbor; če bodo kedaj, vas možje obč. sv. Jurja opozorujem, da volite moža za predstojnika, ki bo značajan, katoliški kristjan, in za občni blagor vnet, pa pošten narodnjak! Toliko za danes, v prihoduje znabiti več in obširneje, ako bo potrebno —

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Njih vejičastvo, svitla cesarica biva od nedelje sem v Miramare, lepi graščini ob morju za Trstom. — Kakor se čuje, pride minister dr. pl. Gautsch v kacih dneh v Maribor, da si ogleda, je-li v resnici treba novega poslopja za c. kr. višjo gimnazijo. Ali pojde še tudi v Celje, ni gotovo pa verjetno. — V državnem zboru voljeni so dr. Smolka za predsednika, grof Clam-Martinic za prvega, pl. Chlumecy pa za drugega podpredsednika. Izid te volitve ni mogel drugačnji biti, ker je dr. Smolka še rad, če je že tudi star, predsednik, grofa Clam-Martinica pa je prav zato treba, ker je dovolj oster, ako kateri govornik uhaja čez postavne meje. Zanimiva pa je ta volitev še vrh tega zato, ker se iz nje razvidi, kako